

عنوان مقاله:

کشت پاییزه چغندرقد در ایران از تحقیق تا اجرا

محل انتشار:

شانزدهمین کنگره ملی علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

داریوش طالقانی - عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندرقد، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

سعید صادق زاده حمایتی - عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندرقد، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

مصطفی حسین پور - عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندرقد، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

سیدباقر محمودی - عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندرقد، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

اباذر رجبی - عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندرقد، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

حمید شریفی - عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندرقد، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

خلاصه مقاله:

ایران یکی از شش کشور جهان محسو میشود که به لحاظ تنوع اقلیمی، علاوه بر تولید شکر از چغندرقد و نیشکر، امکان کاشت چغندرقد به دو صورت بهاره (در مناطق معتدل سرد و پای یزه (در مناطق گرمسیر و معتدل گرم را دارد. در حال حاضر به دلیل محدودیت منابع آبی، امکان توسعه کشت چغندرقد بهاره وجود ندارد. مهمترین شاخصهای اولویت و برتری کشت پاییزه چغندرقد نسبت به کشت بهاره، استفاده از نزولات آسمانی در طول دوره رشد، عملکرد بیشتر، آفات و بیماری های کمتر و به خصوص نیاز آبی کمتر و کارایی مصرف آب می باشد. این موضوع از آنجا اهمیت دو چندان پیدا می کند که کمبود منابع آب، مهم ترین چالش و عامل محدود کننده تولید محصولات کشاورزی در کشور می باشد. نتایج بیش از نیم قرن مطالعه و تحقیق توسط موسسه تحقیقات چغندرقد در مناطق مختلف کشور نشان داده که در کوتاه مدت توسعه کشت پاییزه چغندرقد در استان خوزستان و در میان مدت در بخش هایی از استان ایلام، مناطق جنوبی استان فارس، مناطق گرم استان کرمانشاه و استان گلستان میتواند مهم ترین راهکار برای جبران کاهش سطح زیر کشت بهاره و تامین بخش عمده شکر مورد نیاز کشور قلمداد گردد. در فاصله سال های 1392 تا 1398 سطح زیر کشت پاییزه چغندرقد از دو هزار هکتار به بیش از 15 هزار هکتار افزایش یافته است که بخش عمده آن 86 درصد مربوط به استان خوزستان و مابقی مربوط به استان های گلستان (7/2 درصد)، فارس (1/8 درصد)، خراسان رضوی (1/3 درصد)، کرمانشاه (1/1 درصد)، اصفهان (0/7 درصد) و ایلام (0/2 درصد) بوده است. مهم ترین عامل محدود کننده کشت پاییزه چغندرقد عدم وجود ظرفیت صنعتی می باشد. به همین دلیل در حال حاضر بخش عمده محصول تولیدی در استان خوزستان به کارخانه های قند سایر استان ها کرمانشاه، اصفهان، همدان، قزوین، چهارمحال و فارس حمل می گردد. از این رو با راه اندازی و افزایش ظرفیت کارخانه های قند موجود در استان خوزستان، ایجاد کارخانه های قند جدید در استان های خوزستان، ایلام و گلستان و دو منظوره کردن کارخانه های قند نیشکری و در صورت امکان افزایش ظرفیت ملکی در مناطق مستعد کشت پاییزه می توان زمینه توسعه بیشتر کشت پاییزه چغندرقد را فراهم کرد. در این صورت می توان طی برنامه های کوتاه و میان مدت سطح زیر کشت پاییزه چغندرقد را به ترتیب به بیش از 50 تا 70 هزار هکتار افزایش داد. با تحقق این برنامه ها ضمن تولید 400 تا 600 هزار تن شکر، سالانه معادل 300 تا 400 میلیون متر مکعب آب در مقایسه با کشت بهاره چغندرقد صرفه جویی می گردد.

کلمات کلیدی:

تحقیق، چغندر قند، کارآیی مصرف آب، کشت پاییزه.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1149484>

